

Černoviny

Generace svobody

ale zároveň jsme za svá rozhodnutí odpovědní. I Černovice už 30 let řídí zastupitelé, kteří jsou voleni černovickými občany a nejsou dosazováni nikým shora. Přesto jsem přemýšlel, zda děláme pro zachování svobody dost.

Zavedli jsme jasná pravidla pro psaní politických článků do Černovin. Všechny strany, včetně opozičních, tak mají své garantované místo, což v minulosti neexistovalo. Kontrolní výbor je po mnoha letech v rukou opozice, která tak má skutečně mož-

nost plnit kontrolní roli. Uspořádali jsme celou řadu debat s občany, protože víme, že městská část není našim majetkem a zastupitelé nemají patent na rozum. Možná je to hodně, možná málo.

Co dál? Mám pocit, že v dnešní době chybí odvaha svobodu využít a rozhodnout se podle vlastní vůle a názoru. Úřady se při rozhodování jistí desítky stanovisek či posudků, aby se odpovědnost za rozhodnutí co nejvíce rozmělnila. Vysazení sadu na Turgeněvově, které by každý hospodář zvládl během pár dní, se tak mění na boj o celou řadu vyjádření a stanovisek a na měsíce trvající eskapádu ke konečné variantě, která je průsečíkem názorů lidí, bydlících v tomto sídlišti, a možností, které prostor k vybudování sadu umožňuje. Děkujeme všem, kteří našli čas, aby přišli na alespoň na jednu ze schůzek ohledně sadu, nebo zaslali svůj názor jinou cestou.

Odvaha k rozhodnutím a úcta ke svobodě budou i nadále prioritami našeho řízení městské části. Nechceme totiž dělat rozhodnutí o vás bez vás. Pokud bychom šli špatnou cestou, dejte nám vědět.

Ladislav Kotík, starosta

Z obsahu čísla:

Park Řehořova – str. 5 / Černovické hody – str. 6 a 12

Téma: 100 let Sokola Brno IV – str. 10–11 / Kalendárium – str. 19

Bytový odbor informuje

Černé skládky u popelnic

V posledních dvou letech roste nejen v bytových domech ve správě bytového odboru ÚMČ Brno-Černovice, ale i v ostatních domech množství odpadu, které se hromadí v prostorách sušáren, kočárkárén, na chodbách, pod schodišťovými rameny a také v okolí kontejnerů a popelnic. Jedná se zejména o starý nábytek, použité spotřebiče a větší kusy domovního odpadu. Bytový odbor vydává za likvidaci těchto „černých skládek“ velkou finanční částku (cca 300 tis. Kč/rok), kterou by bylo možné využít jiným způsobem. Likvidujte, prosím, svůj odpad v dostupných ekodvorech (zdarma).

Nová LED osvětlení přinesou úspory

Ve společných prostorách bytových domů byla zahájena postupná výměna stávajícího osvětlení za osvětlení LED. Důvodem výměny je kromě zlepšení světelných parametrů v domech zejména zásadní úspora elektřiny a následná úspora za provádění údržby jednotlivých svítidel. Svítidla jsou již vyměněna v domech na ulicích Přední, Blatouchová, Kovácká, Elišky Krásnohorské a Olomoucká. Práce budou dále pokračovat v bytových domech na ulicích Zvěřinova, Turgeněvova, Kneslova, Krausova, Húskova a Cornovova.

Ptactvem poškozené fasády se začaly opravovat

Ve Spodním sídlišti byla ve 44. týdnu zahájena oprava fasád domů poškozených ptactvem. Bude provedeno zateplení děr a odborné zapravení zejména z bočních stran domů. Následně bude proveden nástřik siluet dravců jako část prevence proti vzniku dalších škod. V době provádění prací prosíme (podle možnosti) o uvolnění přístupu k bočním stěnám domů (odparkování aut) a současně o toleranci při případném vjezdu plošin na plochy zeleně. *Bytový odbor ÚMČ Brno-Černovice*

STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo životního prostředí

Název projektu:

„Rekonstrukce přírodní zahrady při MŠ Kneslova – Černovice“

Celkové náklady:	387 188 Kč
Výše dotace:	329 110 Kč
Výše příspěvku žadatele:	58 078 Kč
Zahájení projektu:	7. 6. 2019
Ukončení projektu:	30. 6. 2019

Tento projekt je spolufinancován Státním fondem životního prostředí ČR na základě rozhodnutí Ministerstva životního prostředí.

Projekt byl realizován z oblasti Národního programu Životního prostředí ČR za účelem vytvořit podmínky pro prožitkové učení a další aktivity předškolních dětí v návaznosti na školní vzdělávací program. Pestré a proměnlivé zahrady pozitivně ovlivňují sociální chování, tvořivost a celkovou osobnost dítěte. V rámci projektu jsou realizované tyto aktivity: ošetření ponechaných dřevin, výstavba vyvýšených záhonů, umístění herních prvků, prvků pro podporu drobného zvířectva, výsadby dřevin, bylin a kvetoucích záhonů pro hmyz, stezky a zpevněné plochy, pokrývné rostliny na svah apod.

Mobilní Rozhlas

Chcete být vždy zavčas informováni o důležitých věcech, které se dějí nebo připravují v Černovicích?

Přes mobilní rozhlas můžete dostávat do svého mobilu či e-mailu upozornění na blížící se nebezpečí, blokové čištění komunikací, odstávky, poruchy a výpadky energií, ankety, pozvánky na kulturní a sportovní akce.

To a mnohem více získáte jednoduchou registrací ZDARMA jedním z těchto způsobů:

- přes mobilní aplikaci Mobilní Rozhlas
- přes webovou stránku <https://brno-cernovice.mobilnirozhlas.cz/>
- vyplněním registračního letáku, který je k dispozici na podatelně ÚMČ, kde jej můžete i odevzdat.

Vše je samozřejmě v souladu s GDPR, obecným nařízením o ochraně osobních údajů.

Kluziště bude otevřeno začátkem prosince

Chladných dnů přibývá, a tak už se také blíží otevření černovického kluziště pro veřejnost. Na místě si opět budete moci zapůjčit nebo nechat nabrousit brusle. Kromě veřejného bruslení je pro větší skupiny možná rezervace celého kluziště v předem určených časech. Předpokládaný termín otevření je počátkem prosince.

Ceník pro letošní zimu:

- Dospělí: 50 Kč/hod.
- Děti do 15 let, senioři nad 65 let: 30 Kč/hod.
- Pronájem celé plochy: 800 Kč/hod.

Více informací ohledně rozvrhu veřejného bruslení, pronájmu a rezervací najdete již brzy na webových stránkách a Facebooku městské části.

Chcete vyhrát lístky na domácí zápasy Komety?

Městská část Brno-Černovice se zapojila do projektu Království Komety. Znamená to, že radnice má k dispozici dvě permanentky na domácí zápasy brněnského hokejového týmu. Před každým domácím zápasem vyhlášíme na oficiálních facebookových stránkách městské části soutěžní otázku z oblasti černovického sportu a ze správných odpovědí je vylosován výherce, který si permanentky může vyzvednout na radnici.

Květinové záhony

Na konci listopadu se ostrůvek vedle parkovacího zálivu před ZŠ Řehořova promění v trvalkový záhon. Vysadí jej Veřejná zeleň města Brna společně s dětmi ze základní školy. Záhon bude sloužit pro potěchu kolemjdoucích, ale také jako živá učební pomůcka: na podzim děti vysadí narcisy a tulipány, na jaře budou pozorovat, kdy ty jejich květiny vykouknou z hlíny. Květinami postupně ožije i několik dalších ploch na ulici Štolcova a na rohu Elišky Krásnohorské a Ferrerovy.

Jde o tzv. smíšené trvalkové výsadby, kdy záhony fungují a působí do jisté míry jako přírodní společenství a jsou méně náročné na údržbu než klasický trvalkový záhon. Druhy rostlin jsou vybírány tak, aby jim vyhovovaly podmínky místa, kam budou vysazeny. Cílem je, aby rostliny postupně zaplnily celou plochu, a tím se omezil růst plevelů a náročnost údržby. Neznamena to ale, že se o ně nebude pečovat vůbec. Stále bude potřeba průběžně odstraňovat suchá a nevzhledná květenství, omezovat růst vitálních druhů apod. Pro naše záhony byly vybrány suchomilné rostliny, které nebudou vyžadovat pravidelnou zálivku, avšak v případě výjimečného sucha v letních měsících bude samozřejmě květinám dopřána.

Nějakou dobu potrvá, než se květiny rozrostou a zaplní celou plochu, ale pak se můžeme těšit na záhony příjemné na pohled od jara do podzimu: nejdříve budou vykvétat cibuloviny, v jarních a letních měsících postupně trvalky a na podzim budou dominovat okrasné trávy a astry.

Přípravu záhonu a výsadbu trvalek financuje městská část Brno-Černovice, nákup a výsadba cibulovin bude financována z projektu RE-USE společnosti SAKO.

ReUse. Druhý život: Jak na to?

1. Občané zdarma odevzdají nepotřebné věci (např. nábytek, nádobí, obrazy a knihy) do těchto šesti sběrných středisek odpadů: SSO Hapalova, SSO Jana Svobody, SSO Dusíkova, SSO Okružní, SSO Veveří, SSO Ukrajinská.
2. Pracovníci SAKO věci následně prodají za symbolickou cenu.
3. Výtěžek z prodeje poputuje na veřejnou sbírku s názvem „Květiny pro Brno“, která podpoří výsadbu a údržbu květinových záhonků ve městě.

Další informace najdete na <https://www.sako.cz/pro-brnaky/cz/700/drobne-veci-do-domacnosti/>

Podzimní výsadby

Jako každé jaro a podzim, i letos budou v říjnu a listopadu probíhat výsadby stromů. Celkem jich bude 17 – duby, buky, jeřáby, javory, lípa, třešeň aj. v Dolním sídlišti, u ZŠ Řehořova a Kneslova. V sídlišti Turgeněvova bude vysazeno 50 keříků zlatice prostřední (zlatý déšť).

Novinky v auditu familyfriendlycommunity

audit
familyfriendlycommunity

RODINNÁ POLITIKA
JIHOMORAVSKÉHO KRAJE

V úterý 1. října se uskutečnil první workshop v rámci auditu familyfriendlycommunity. Sešla se dvacítka osob reprezentujících různé životní fáze i oblasti veřejného života. Nechyběli zástupci rady městské části, pan starosta, ředitelé nebo zástupci místních škol, zástupci občanských sdružení a spolků, podnikatelů, ale také zástupce seniorů, rodičů, studentů, sociální oblasti, zdraví, kultury a poradce pověřený Jihomoravským krajem.

Na základě pracovního setkání vznikl dotazník, který nám má pomoci získat návrhy konkrétních opatření pro to, aby se v Černovicích žilo co nejlépe, od jejich obyvatel. Zajímá nás, co postrádají malé děti, žáci základních škol, studenti, rodiče, střední generace i senioři.

Říci svůj názor nám může opravdu každý. Stačí udělat jednoduchou věc – vyplnit anonymní dotazník, který máte přiložený v tomto čísle zpravodaje a odevzdat ho na podatelně MČ. Čím více dotazníků dostaneme, tím lépe budeme moci pracovat na splnění vašich přání.

Pozvání na zastupitelstvo

Zveme občany na veřejné zasedání
Zastupitelstva MČ Brno-Černovice, které se bude konat
12. prosince 2019 v 17 hodin
v **Sociálním domě, Charbulova 86.**

Nově mohou občané své dotazy, připomínky a podněty sdělit zastupitelstvu již na jeho začátku. Videozáznam a zápisy z jednotlivých zasedání Zastupitelstva a také usnesení z Rady MČ Brno-Černovice naleznete na www.brno-cernovice.cz/zastupitelstvo/

Svatováclavský guláš pomohl malému Filípkovi

Svatováclavský jarmark a Gulášfest se uskutečnil ve spolupráci s Černovickým sdružením. Děkujeme všem dobrovolníkům, kteří se na akci podíleli.

Svátek svatého Václava se slaví mnoha způsoby – třeba vyvěšením vlajky, slavnostní mší v kostele a v Černovicích už tradičně i jarmarkem a soutěží o nejlepší guláš. Svatováclavský jarmark má za sebou šestiletou tradici, Gulášfest jen o rok méně. Přesto si letos připsali hned několik „poprvé“. Tyto dvě akce se spojily v jednu a obohatily se vzájemně o pestřejší a doufáme, že pro veřejnost o to zajímavější program. Změnily místo konání a uskutečnily se v půvabné zahradě Staré školy. A do třetice pomáhaly – proběhla na nich sbírka na podporu Filípka, který trpí dětskou mozkovou obrnou.

Do gulášového klání se přihlásilo celkem 7 týmů a všechny guláše byly vynikající. Vítězem se stali Kopaničáři, kteří dorazili

až z Bojanovic na Slovácku. Hostinec Slunečnice, loňský vítěz Gulášfestu, se rozhodl letos nesoutěžit a svůj guláš a vyhlášené koláče věnoval právě Filípkovi. Vybralo se za ně 8 505 Kč. Dárci tak přispěli na pořízení relaxační místnosti Snoezelen, která Filípkovi zlepší kvalitu života a stojí zhruba 100 000 Kč.

Přispívat můžete i nadále, a to na transparentní účet 2101526692/2010.

Více informací naleznete na www.kontoprofilipa.cz.

Výtěžek z benefičního guláše předali tatínkovi Filípka zástupci vedení radnice

MČ BRNO-ČERNOVICE VÁS ZVE NA

SVATOMARTINSKÝ KOŠT

ÚTERÝ 12. 11.
16:00–19:00
V PARKU
ŘEHOŘOVA

BRNO-ČERNOVICE

MARTIN NA BÍLÉM KONI | PŘEDSTAVENÍ VINARŮ | DÍLNA PRO DĚTI
SVATOMARTINSKÁ VÍNA | MLADÁ VÍNA | TRIO PANA MAREČKA

HELCELETKA
Vino Hradec
SPIELBERG
RODINNÉ VINÁŘSTVÍ
JEDLIČKA

Rozsvícení
vánočního stromu

PONDĚLÍ 2. PROSINCE V 16:00 HODIN
V PARKU ŘEHOŘOVA

16:00–16:20 // VYSTOUPENÍ MŠ KNESLOVA, MŠ EL. KRÁSNOHORSKÉ, MŠ STOLOVOVA
16:30–16:50 // VYSTOUPENÍ NADĚJNÝCH UMĚLCŮ ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY
17:00 // ROZSVÍCENÍ VÁNOČNÍ STROMU

VÁNOČNÍ PUNČ A SVAŘÁK | VÁNOČNÍ ČAJ | DĚTSKÝ PUNČ | DOMÁCÍ MED
BRAMBORÁKY | MARMELÁDY A SIRUPY | KLOBÁŠY | ZÁKUSKY | BRAMBŮRKY

Park Řehořova se stane srdcem Černovic

Již řadu let hledáme přirozené centrum, tzv. srdce Černovic. Diskuse s veřejností prostřednictvím debat i dotazníků a pravidelná hojná účast na nejrůznějších akcích prokázaly, že za něj černovičtí občané považují park Řehořova.

Komise stavební, rozvoje a územního plánování vybrala tři krajinářské architekty, aby zpracovali návrh parku. Zadaním bylo vytvořit atraktivní, bezpečný a příjemný veřejný prostor, který bude mít následující funkce:

- centrum městské části spojující Nové a Staré Černovice
- místo pro každodenní pasivní i aktivní odpočinek
- pořádání kulturních a společenských akcí, veřejné vystoupení účinkujících před diváky
- každodenní hry dětí
- slunění, využití výhledu
- propojení s okolím (pro pěší, cyklisty).

K hodnocení návrhů byl přizván odborník na dendrologii, komisí vybraný návrh následně schválila Rada MČ. Vybranému zhotoviteli bude následně zadáno zpracování projektové dokumentace. Revitalizace parku bude rozdělena do dvou realizačních fází, protože musíme vyvolat změnu územního plánu tak, abychom mohli do parku umístit kavárnu jako trvalou stavbu. Nynější účel plochy nám to totiž neumožňuje.

Všechny návrhy i s komentářem komise představíme veřejnosti ve čtvrtek 28. 11. 2019.

28

11

17.00

Pozvánka na prezentaci „parku Řehořova“

Sál Psychiatrické nemocnice Brno
dne 28.11. od 17.00 hodin

Srdečně zveme všechny občany na prezentaci
výsledků výběrového řízení na zhotovitele projektu
„Živé srdce Černovic – PARK ŘEHOŘOVA“

www.brno-cernovice.cz/park-rehorova

Čím se právě zabývá?

Komise stavební, rozvoje a územního plánování

Kromě výběru nejlepšího projektu revitalizace parku Řehořova řeší v současnosti komise další důležité záležitosti. Jednou z nich je projednávání změny územního plánu, ke které se městská část vyjadřuje a navrhuje připomínky. Po zadání projektu na park Řehořova se zaměří i na ostatní zanedbaná veřejná prostranství v naší městské části, konkrétně prostory před Albertem a poštou.

předsedkyně	Ing. arch. Veronika Hladíková
místopředseda	Ing. arch. Filip Slezák
členové	Zdeněk Haiser
	Ing. Miroslav Jursa
	Mgr. Dagmar Kousalová
	Michal Renát
	MgA. Jan Říčný
	Ing. arch. Michal Říčný
	Jiří Žižka

Nové a komfortnější učebny pro žáky ZŠ Řehořova

Držíme krok s těmi nejlepšími školami. Prostředí základní školy Řehořova je opět o něco modernější a atraktivnější jak pro žáky, tak pro učitele, čímž se posune úroveň výuky cizích jazyků, chemie, fyziky, práce s technologiemi a řemesly zase o kousek dál.

Co je ve škole nového?

- Špičková technologie jako například nové počítače, zvuková produkce, sluchátka s mikrofonem, 20 tabletů, interaktivní panely
- Laboratorní koutek s 10 mikroskopy, digestoří, multimediální katedrou, tablety s měřicí technikou a dalším vybavením
- Dílny, v nichž nechybějí soustruhy, vrtačky a další nářadí
- Nový nábytek v 5 učebnách a kabinetu
- Nová učebna cizích jazyků a obnovená stará učebna

Pejskiáda

Více jak čtyřicetka pejsků soutěžila v sobotu 12. října ve výběhu na ul. Mírová. Odměnou pro ně i jejich páničky byly medaile, diplomy, pamlsky a poháry. Místní pejsci ukázali, co všechno umějí. A že se jim dařilo! Druhého ročníku Pejskiády se zúčastnil také tým Kynologického klubu Brno-Židenice a nechyběla ani ukázka canisterapie.

Majitelům pejsků přejeme, ať jim jejich mazlíčci dělají stále radost. Pro účastníky připravujeme kalendář s fotografiemi z akce, který bude k vyzvednutí 2. prosince u příležitosti rozsvícení vánočního stromu v parku Řehořova, nebo později na podatelně radnice.

Černovické hody

Přestože první zářijový víkend byl poněkud deštivý a hlavně v sobotu bylo třeba větších úprav programu, Černovické hody se i letos povedly na jedničku.

Hody jsou již tradiční akcí s rozpočtem okolo 250 000 Kč. Část pokrývá příspěvek Statutárního města Brna ve výši 60 000 Kč a sponzorské dary, naše městská část ji každoročně podporuje částkou okolo 170 000 Kč. Z ní se platí hudba, ozvučení, pronájem stanu, technika, občerstvení pro účinkující, zapůjčení krojů, koláčky a mnoho dalšího. Velký dík patří celému týmu lidí, který se na organizaci hodů podílel, ať už se jedná o zaměstnance ÚMČ Brno-Černovice, zastupitele, černovické dobrovolné hasiče, milou obsluhu Hostince Slunečnice, všechny vystupující od chasy přes černovické děti, folklorní soubory Májek, Májíček a Slovácký krúžek, DDM Helceletka, která se úžasně zhostila aktivit pro děti v hodovém duchu, až po zpěvačky, které dokreslily atmosféru mše. Za působivou nedělní bohoslužbu děkujeme páteru Janu Hanákovi a otci Stanislavu Drobnému z Komárova.

Chtěli bychom poděkovat také hlavní stárce Veronice Doubkové za perfektní organizaci a celé chase, protože to jsou oni, kdo vytvářejí tu pravou hodovou atmosféru. Tu letos poprvé podtrhla a doplnila výstava z historie Černovických hodů. I když nám namokla, tak se nebojte – určitě ještě budete mít příležitost ji zhlédnout.

A na závěr ještě jednu důležitá věc – už teď se můžeme těšit na nový hlavní pár hodů 2020! Chcete-li se stát součástí černovických hodů nejen jako diváci, nepřehlédněte jejich výzvu na str. 12.

95 prvňáčků

V pondělí 3. září nám bylo potěšením přivítat celkem 95 černovických prvňáčků. Bylo krásné vidět úsměvy ve tvářích dětí, ale i rodičů a učitelů. Věříme, že se jim na obou černovických školách bude líbit a budou se pilně učit, aby dělali radost nám všem. Přejeme všem žákům úspěšný a pohodový školní rok.

Vítání dětí

V sobotu 19. října jsme s nejmladšími černovickými občánky prožili příjemnou atmosféru. Přivítali jsme šest chlapců a čtyři děvčátka. Nechybělo ani oblíbené sázení stromů, tentokrát v zahradě ZŠ Řehořova, do níž rodiče a prarodiče společně přidali tři stromy – dub, jeřlín, javor. Dětem přejeme hodně lásky, smíchu a něhy, rodičům, ať jim jejich děti prozáří každý den štěstím a radostí.

In-line akademie

Jsme parta nadšenců do kolečkového bruslení. Náš spolek se snaží sdružovat hlavně děti a mládež se zájmem o tento typ sportu, ale naše aktivity se prolínají i do jiných sportovních odvětví.

Věnujeme se dětem již od 4 let. Absolvují u nás celoroční přípravu venku nebo v krytých prostorech, oddílová soustředění a různé doplňující akce pod vedením MŠMT certifikovaných instruktorů a trenérů III. třídy in-line rychlobruslení. Trenéři se pravidelně účastní školení nejen z oblasti in-line bruslení, ale např. i první pomoci pro děti.

V letních měsících navíc pořádáme příměstské tábory zaměřené hlavně na výuku a zdokonalování se v kolečkovém bruslení. V zimě probíhají tréninky v tělocvičně na SŠ Charbulova, na pronájem nám pro tento rok přispěla v rámci dotace i městská část Brno-Černovice.

V rámci výuky bruslení dbáme nejen na samotnou výuku, ale i osvětu ohledně bezpečného chování se na bruslích. V oddílu závodního bruslení (kolečkové rychlobruslení) máme již několik mistrů a vicemistrů ČR, účastníme se tuzemských i zahraničních závodů, kde sbíráme nemalé zkušenosti, které pak naši závodníci můžou zužitkovat na dalších akcích.

Pro širokou veřejnost již 6. rokem pořádáme bruslařské závody s názvem Brněnský KOMÁR. V roce 2019 se v rámci série konalo

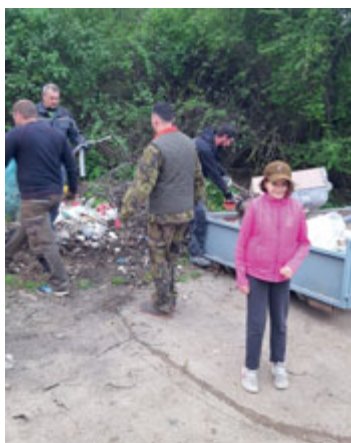

pět závodů na in-line oválu. Účastnit závodu se mohly menší děti na odrážedlech a starší děti, mládež a dospělí pak již na kolečkových bruslích.

V případě zájmu o naše aktivity se můžete podívat na stránky oddílu www.inline-akademie.cz, kde najdete všechny potřebné informace, fotogalerii a videogalerii.

Jana Oudová

Myslivecký spolek Halali se představuje

Myslivecký spolek Halali Brno v transformované podobě existuje více než 40 let. Naše činnost se řídí zákonem o myslivosti. V současnosti má 18 členů, 3 stále lovecké hosty a jednoho adepta myslivosti. Honitbu si pronajímá od roku 2003 od honebního společenstva Bažantnice Černovice.

Činnost spolku se zaměřuje zejména na ochranu volně žijících populací drobné zvěře (bažant, koroptev, zajíc

a králík). Počty uvedené zvěře díky negativním vlivům zemědělského hospodaření, obrovské výstavbě a velmi silnému dopravnímu provozu v naší oblasti v současnosti klesají. Některé z těchto druhů patří mezi významné bioindikátory životního prostředí a podpora jejich chovu je žádoucí.

Podle zákona o myslivosti máme povinnost vypouštět umělé odchovaná bažantí kuřata do honitby a pečovat o ně, což také činíme. Umělé vypouštění bažantů do přírody má přímý příznivý vliv i na početnost ptačích predátorů. Tato činnost je značně finančně náročná, a proto děkujeme městské části Černovice za finanční podporu na jejich nákup a péči o ně.

Prováděním prořezávek udržujeme stávající remízky ve funkčním stavu, vysazujeme nové, vytváříme myslivecká políčka pro zvěř, na kterých sejeme obilí, kukuřici, různé travní směsky a topinambury. Také jsme napomáhali Agru Brno Tuřany se sběrem kamenů z polí. V zimním období, v době strádání, přikrmujeme bažantí zvěř a koroptve jadřným (obilí) a dužnatým (řepa) krmivem, zajíce, králíky a srnčí zvěř ještě senem, které sami pěstujeme a sklízíme.

Svoji činností napomáháme k likvidaci černých skládek. Každoročně posbíráme několik kontejnerů odpadu, jako jsou staré pneumatiky, plasty, sklo, starý nábytek apod., a odvezeme do

sběrného střediska odpadů. Na odbočce ze silnice Vinohradská jsme přemístili závoru, aby neukáznění lidé nemohli vyvážet odpad do přírody. Tyto činnosti děláme ve spolupráci s ÚMČ Brno-Černovice.

Spolek se podílí na organizaci veřejných společenských akcí. Každoročně pořádá v listopadu taneční zábavu „Poslední leč“ a vedle myslivecký ples. Zaměřuje se na práci s mládeží a dětmi – pořádá přednášky v základní škole Holásky a organizujeme Myslivecký den v bažantnici v Černovicích, kde děti a jejich rodiče vidí různé druhy volně žijících živočichů, zapojují se do přírodovědných kvízů a soutěží ve střelbě ze vzduchovky. Zúčastňujeme se „Gulášfestu“ pořádaného ÚMČ Černovice, kde nabízíme tradiční zvěřinový guláš. Vyvrcholením celoroční činnosti myslivců je pořádání společných honů v měsíci listopadu a prosinci.

Mgr. Zdeněk Nezval, jednatel MS Halali

Basketbalová škola mládeže

V Basketbalové škole mládeže se již 25 let věnujeme ve sportovní hale ZŠ Kneslova výchově a trénování mladých basketbalistů a basketbalistek. V několika odděleních organizujeme tréninkový proces pro děti od 7 do 8 let a pracujeme s nimi až do dospělosti.

V době hlavních prázdnin zařazujeme letní přípravu formou pobytového soustředění ve sportkempu v Újezdě u Rosic. Díky dotaci ÚMČ Brno-Černovice se tak zde můžeme věnovat nejen klasickým basketbalovým tréninkům, ale můžeme přidat větší objem doplňkových činností – atletickou přípravu, kondiční cvičení a regeneraci. Dále pak větší počet trenérů umožňuje věnovat se individuálně jednotlivým hráčům a hráčkám v mimosoutěžním období, což výrazně přispívá ke zlepšení jejich formy v nastávající sezoně.

Děkujeme tedy všem našim příznivcům za podporu a věříme, že takto přispíváme k výchově našich mladých smysluplným vyplněním jejich volného času.

Mgr. Vladimír Minařík, šéftrenér BŠM

Škola v pohybu

Základní škola Kneslova 28

Co se děje na ZŠ Kneslova

Školní rok 2019/2020 už je v plném proudu. Tolik oblíbené letní prázdniny jsou už definitivně pryč... Věříme ale, že mnozí z nás si přinesli spoustu zážitků, z nichž čerpáme energii ještě nyní.

Každým rokem se na škole žáci od září dočkají příjemných změn, které jim umožňují moderní přístup ke vzdělání. V minulém roce jsme vybavili 1.–4. třídy interaktivními dataprojektory. Žáci druhého stupně získali zdarma přístup do Office 365, který mohou po dobu studia využívat a který respektuje pravidla GDPR. Samozřejmostí je přístup do zabezpečené Wi-Fi sítě, která pokrývá již několik let celý prostor školy. Všichni učitelé mají vlastní přenosné zařízení v podobě tabletu, případně notebooku. Letos jsme pokračovali v digitalizaci instalací osmi dataprojektorů do zbývajících tříd 5.–9. ročníků. Daří se nám tak držet standard doby, který si dynamikou změn v průmyslu žádá i proměny na poli vzdělání.

Podzimní škola v přírodě

Začátek školního roku byl příjemný pro žáky 3. třídy a 4. A, protože je čekala podzimní škola v přírodě v nádherném prostředí Vysočiny v Bolešíně. Počasí jim přálo, svítilo sluníčko, lesy byly

plné hub, na keřích se červenaly zralé šípky, hlohy, modré trnky, oranžový rakytník. Vypravili se i na výlet do Olešnice, kde stále funguje dílna na výrobu modrotisku. Zvládli různé hry v lese, stezku odvahy, hledání pokladu, opékání špekáčků a vyrobili si krásná trička. Škola v přírodě byla prima.

EU code week

V rámci celoevropské iniciativy EU code week si žáci 5. tř. mohli rozšířit obzory v oblasti IT. Na tomto workshopu se seznámili se základy programování v prostředí Scratch a vytvořili si jednoduchou hru, kterou si mohli nastavit podle svých představ. Celou práci si žáci uložili v prostředí <https://scratch.mit.edu/> a mohou na ni doma kdykoliv navázat.

Podrobnější informace o akcích naší školy naleznete na webových stránkách www.zskneslova.cz.

Vedení školy, pedagogičtí pracovníci a žáci

Škola s úsměvem

škola pro všechny

www.zsrehorova.cz

Squash v tělesné výchově

Na konci září navštívili naši školu trenéři sportovního oddílu Viktoria Brno. Program byl zaměřený na rozvoj základních pohybových schopností a dovedností, ale také na sportovní a motorické hry. Pro žáky prvních až pátých tříd připravili kruhový trénink, při kterém museli zvládnout překážkovou dráhu a drobné soutěže s míčky. Nejdůležitější a nejzajímavější částí programu byl samotný squash v mobilním nafukovacím kurtu.

Všem dětem se trénink líbil, někteří již squash hrají a je možné, že budou mít brzy nové spoluhráče. *Mgr. Dana Bryksová*

Kroužek aktivního občanství a sociálního rozvoje

Budoucí aktivní občané z řad žáků naší školy se pravidelně scházejí a vymýšlejí zajímavé aktivity nejen pro své spolužáky. Po plánovacím a seznamovacím září jsme se v měsíci říjnu vrhli na problematiku sběru použitých baterií. Naši kampaň jsme nazvali Baterkobraní a prostřednictvím plakátů umístěných do každé třídy bychom chtěli upozornit na škodlivost baterií vyhazovaných do směšného odpadu. Za tímto účelem máme ve škole zelený kontejner, kam mohou žáci baterie vyhazovat.

Určitě o nás ještě uslyšíte, protože chystáme spoustu aktivit – turnaj v pexesu, vyrábění dárků

pro seniory, vánoční soutěž a mnoho dalších. Tento kroužek je projektem Magistrátu města Brna a bezplatně se do něj mohou zapojit zájemci z jakékoliv třídy. Přihlásit se lze i v průběhu školního roku. Scházíme se každý čtvrtek u nás ve škole.

Mgr. Tereza Friedl

Adaptační pobyt v Březové

Adapták byl skvělý! Chvilke bez učení a dohledu rodičů.

Po dobu tří dnů jsme v pohádkovém prostředí Outdoor Resort Březová sportovali, prožívali, spolupracovali a vzájemně se poznávali. Za tímto účelem nám sestavili nabitý program – lezecká stěna, paintball, rafty, lukostřelba, diskotéka, lanové centrum, tým park, bazén a množství netradičních her.

Každá aktivita vyžadovala zapojení různých částí naší osobnosti. Někdo hledal odvalu, odhodlání, sílu, někdo jiný třeba energii a chuť. Důležité ale bylo, že jsme se vzájemně povzbuzovali, drželi si palce a snažili se být oporou pro toho druhého.

Pohodovou atmosféru pobytu dokreslovalo úchvatné prostředí, skvělé počasí a výborné jídlo. Březová, to je úplně jiný svět. Setkáte se zde se středověkými stavbami, elfími domečky nebo strašidelnou věží. V jiné části areálu se rozprostírá relaxační zahrada s rybníkem a potůčkem. K vidění je toho opravdu mnoho. A určitě to stojí za další návštěvu.

Mgr. Tereza Friedl + 6.B, Mgr. Kristýna Dostalová + 6.A

Černovický podzim je barevný

Podzim a padající listí jsou každoročně svázány s několika státními svátky. Začínáme sv. Václavem, kdy se namísto vyvěšování vlajek setkáváme se sousedy a přáteli na jarmarku a slavíme ho společně. Následuje 28. říjen, den vzniku samostatného československého státu. Již za první republiky se u jeho příležitosti pořádaly lampionové průvody a my se na jejich půvabný svit snažíme navázat, a zároveň alespoň trochu přiblížit dětem i dospělým to, proč nemusí do školy či práce. Letos si jich dobrodružnou hru a cestu užilo přes 400!

Letos oslavíme 30. výročí sametové revoluce, která nám přinesla demokracii. Chcete-li se přidat k vyjádření naděje, že tomu tak bude i nadále, zastavte se v parku Řehořova 17. listopadu na akci Sametové svícení od 17 hodin.

Ale i když zrovna nebudou svátky, můžeme se potkat třeba na cestovatelském večeru o Apulii v úterý 19. 11. v 18.30 v sále nad lékárnou Psychiatrické nemocnice, na zavírání řeky Svitavy v sobotu 30. 11. od 14 hod., nebo na některé z našich mikulášských akcí – nadílce ve čtvrtek 5. 12. na SŠ Charbulova či posledním letošním jarmarku v sobotu 7. 12 v parku Řehořova.

Těšíme se na vás,

Silvie Zeinerová Sanža, předsedkyně Černovického sdružení

Lampionáda 2019

Moře odpadků vidět nechceme!

Pomozte nám uklidit Černovice

- Za posledních sto let narostl objem odpadu, který produkují lidé o neuvěřitelných 10 tisíc procent.
- Nedopalek cigarety s filtrem se rozkládá až 15 let.
- Sklo pohozené jen tak v přírodě se nikdy nerozloží.
- PET lahev se rozkládá zhruba 450 let.

Proto se třída 9.B ze ZŠ Řehořova rozhodla uspořádat akci na úklid Černovic.

Pokud i vám záleží na životním prostředí a jste ochotni investovat dvě až tři hodiny svého života do úklidu Černovic, abyste se vy i vaše děti měly lépe, stačí pouze přijít:

před ZŠ Řehořova ve středu 13. listopadu od 13.00 do 15.30 hodin.

Pytle a rukavice budou zajištěny.

Žáci z třídy 9.B, ZŠ Řehořova

Májek slaví narozeniny

Již 45 let rozdává soubor lidových písní a tanců Májek radost svým divákům nejen doma, ale také v zahraničí. Za dobu svého působení Májek prezentoval své umění v Bulharsku, Holandsku, Chorvatsku, Itálii, Jugoslávii, Maďarsku, Německu, Polsku, Portugalsku, Rakousku, Rumunsku, Řecku, Slovensku, Švédsku a ve Velké Británii. Do některých zemí vycestoval Májek několikrát. Z mnoha zájezdů si Májek dovezl různá ocenění. Mezi ty, kterých si nejvíc vážíme, je hlavní cena GRAND PRIX z festivalu v polské Wisle a titul Laureát z festivalu FOLKLORE '93 v Brně.

Pětačtyřicet let se Májek stará nejen o udržení lidových tradic, ale také o smysluplné naplnění volného času mladých lidí. Souborem jich za tu dobu prošlo víc jak sedm set. A to je důvod k oslavě.

Přijďte v sobotu **23. listopadu 2019 v 17.00 do Divadla Radost** a oslavte pětačtyřicáté narozeniny Májku společně s jeho členy. Jste srdečně zváni.

Milan Zelinka, vedoucí SPLT Májek

Český svaz zahrádkářů Černovice II

Dotace, kterou jsme obdrželi od městské části Brno-Černovice, byla použita na kamerový systém. Dále jsme začali s realizací minizahrádek a pokračujeme s opravou poškozených plotů. Část získaných prostředků jsme využili také na účast na 15. ročníku tradiční zahrádkářské výstavy, kde jsme reprezentovali Černovice a získali krásné 7. místo.

Alena Matusková, předsedkyně ČSZ Černovice II

Jdeme na Čtverku

Kdybychom s tímto v podstatě kryptonymem oslovili někoho na opačném konci Brna, jistě by netušil, kam jdeme. V Černovicích to ví pravděpodobně každý. Ti, kteří zde žijí delší dobu, se s touto větou setkali při různých příležitostech mnohokrát. Nejčastěji to bylo obecně se sportem, ale také s kulturou, folklorem, turistikou, loutkovým divadlem, kuželkami, nebo dnes již zaniklým kinem Slávia, později Slovanem, kde jsme, když ještě televize nebyla dominantním informačním prostředkem, sledovali předfilmové týdeníky, poslouchali, nebo neposlouchávali osvětové přednášky, či se drželi poprvé s někým za ruce. Ano, jde o areál černovického Sokola Brno IV, patřícího mezi fenomény černovického společenského života. V současné době Sokol Brno IV slaví 100 let své existence.

Myšlenka na založení Sokola v Černovicích mohla nabýt konkrétní podoby až po vzniku svobodného Československa a také po vzniku Velkého Brna na jaře 1919. Založení Sokola bylo především národním projevem českého, tehdy hlavně dělnického etnika, které rychle přibývalo kolem 1. brněnské strojírný, postavené v polovině 19. století severně od Olomoucké silnice. Sokol Brno IV měl být také vyjádřením emancipačních snah českého obyvatelstva proti ještě stále převažujícímu německému vlivu, jehož představitelem byla tehdejší brněnská radnice a v Černovicích také původní zemědělské obyvatelstvo soustředěné v jeho nejstarší části.

Vznik Sokola byl také projevem nového, moderního a pokrokového ducha, spojeného se vznikem nové republiky, jehož nositelem byla především česká inteligence soustředěná kolem českého učitelstva. Hlavním iniciátorem založení Sokola byl Ferdinand Pecina st., z jehož popudu vznikl zprvu přípravný výbor,

a později, 16. 11. 1919, se uskutečnila ustavující schůze v restauraci U bílého koníčka na Olomoucké ulici. Zájem o založení Sokola byl obrovský a schůze se účastnilo více než 100 zájemců. Po jednotách Brno I ve vnitřním Brně, Brno II v okolí Francouzské ulice, Brno III na Starém Brně byl vzniku nové sokolské jednoty věnován značný, především národnostní význam. Po založení jednoty a zvolení výboru byli do čela postaveni starosta Albert Havlík a náčelník Ferdinand Pecina st. Počátky byly krušné, dnešního areálu Sokola samozřejmě neexistoval a spolková činnost probíhala v tělocvičnách blízkých českých škol a také v okolních restauracích.

Postupně se dařilo plnit stanovené představy jak v oblasti sportovní, tak osvětové. Dnes si již málokdo uvědomí, že součástí Sokola nebyl jen sport, i když ten byl spolkovou prioritou, ale také např. provoz české knihovny, která se tehdy řadila mezi největší veřejné knihovny v Brně. Sportovní část probíhala na různých cvičištích nebo tělocvičnách nejen v Černovicích, ale také na ulici

Masné, Křenové a v okolí. Sportovní výsledky byly vždy prezentovány na župních nebo všesokolských sletech v Praze. Černovický Sokol spojoval české obyvatelstvo na základě sportovních nebo kulturních aktivit. Před okupací nacistickým Německem působilo v řadách Sokola více než 1 000 osob nejen z Černovic, ale i z okolních částí Brna. Tak velká účast umožnila nejen materiální růst, ale také rozvíjení sportovní různorodosti.

Ustavila se první družstva odbíjené, lyžování, tenisu, házené, kuželek, košíkové, turistiky, z nichž mnohá v pozměněné podobě přežila dodnes, jiná v průběhu času zanikla. V polovině dvacátých let minulého století byl zakoupen volný prostor na tehdejší Školní ulici, začalo vznikat hřiště a vedení Sokola mělo dalekosáhlé plány na další rozvoj. Pro společenskou část byla zbudována malá restaurace se zahrádkou, takže i ona byla zdrojem příjmů, i když poměrně malých. Cílem bylo postavení tělocvičen a sociálního zázemí pro sportovce, k postupnému financování mělo být využito finančních výnosů kina, neboť film od konce dvacátých let zaznamenával obrovský rozvoj. Plány na vybudování areálu zpracoval významný brněnský funkcionalistický architekt Ing. Josef Kranz. Přišla ale hospodářská krize, a tak se z počátečních plánů uskutečnila pouze výstavba kina, jež je dodnes jedinou funkcionalistickou památkou Černovic. Sport ale expandoval do dalších oblastí. Již od dvacátých let byly provozovány oblíbené letní tábory, zprvu na Slovensku, ale také na Českomoravské vrchovině a nejčastěji v Biskoupkách u Oslavan, nebo Alinkově u Čermákovic. Projevem českého vlastenectví bylo stále oblíbenější zapojení do folklorního souboru, jež za dobu své existence používal mnohé názvy. Sokol Brno IV vydával pro své členy zpravodaj, jež je dodnes zajímavým pramenem poznání nejen sokolské činnosti, ale i běžného života.

Dvacáté výročí trvání Sokola Brno IV na podzim 1939 probíhalo již za nacistické okupace. V této době se ukázalo, jaké morální zázemí Sokol představoval a jakým byl ideovým zdrojem v boji s německým nacismem. Nejčastějšími účastníky v Černovicích byli Sokolové, po nichž jsou dnes pojmenovány zdejší hlavní ulice Charbulova, Štolcova, Sláмова, Churého nebo Řehořova. V roce 1941 přišel zákaz Sokola, ale sportovní a osvětová činnost neustala, jen se realizovala pod jinými názvy. Po okupaci přišlo nadšení a naděje na další rozvoj, ale staly se jen krátkodobým snem. Po roce 1948 přišla jiná ideologie, pokoušející se přerušit předchozí tradice a vše podřídit centralisticky do rukou jediné politické strany. Členové Sokola museli stejně jako za na-

Ferdinand Pecina, zakládající náčelník TJ Sokola Brno IV

Cvičitel'ský sbor Sokola Brno IV v roce 1939, uprostřed náčelník František Muzikář, archiv V. Vilímové, Černovice

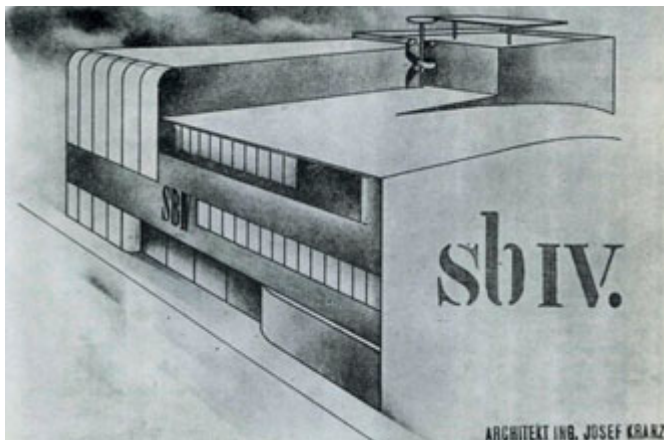

Vedení Sokola Brno IV v roce 1929, horní řada zleva L. Eliáš, Budín, Oldřich Rejnuš st., Šamánek, Štěrba, střední řada zleva Pechek, Höll, neznámý, Škára, Míček, Vodička, Hromek, Šimeček, Swierk, dolní řada zleva Škvařilová, Porhajmová, Ferdinand Pecina, Albert Havlík, Harvánek, Štěpánová, Kolaříková, archiv Sokola Brno IV

cistické okupace přejít do jiných spolků a tam čekat s nadějí, že situace dopadne jako v květnu 1945. Netušili, že to nebude jen šest, ale nakonec 40 let. Někteří, jako Albert Havlík, tuto naději zaplatili svým životem.

Naděje se naplnila až po listopadu 1989. Bylo využito 50. výročí vzniku Sokola a platformy Souboru písní a tanců, jehož činnost minulý režim toleroval. Ustavující sjezd se sešel již 7. 1. 1990 v Praze i za účasti zástupců Sokola Brno IV. Jednotě byla vrácena jen část majetku, přišla nejen o veškeré vybavení, ale také o někdější kino Slovan a parcelu na jižním okraji areálu. Sokol se pro-

Návrh architekta J. Kranze budovy sokolovny a kina Sokola Brno IV z roku 1927 na tehdejší Školní ulici, archiv Sokola Brno IV

TJ Sokol Brno IV oslavila 100 let od svého založení

TJ Sokol Brno IV oslavila již 100 let od svého vzniku! K tomuto významnému výročí uspořádala dne 29. září 2019 akademii. Byly zde předvedeny sletové skladby, a to konkrétně Věrné gardy – Princezna republika, skladby Cesta – ženy, Cirkus – starší žactvo a V peřině – mladší žákyně. Mohli jste vidět ukázkou z hodiny rodičů a dětí a dále opičí dráhu v podání mladšího žactva. K Sokolu odjakživa patřily i hody, takže se nezapomnělo na odtancování České besedy v podání 2 kolon (8 párů dětí). Jsem velmi ráda, že svojí přítomností nás navštívil 1. náměstek primátorky pan Ing. Petr Hladík. Počasí nám přálo, sluníčko svítilo a celá akce byla velmi podařená. K tomuto výročí byla vydána i publikace, kterou si můžete koupit každé pondělí od 17 do 18 hodin v Sokole na ulici Štolcova 8/12, Brno. K příležitosti byla také připravena výstava dokumentů. Díky všem, kteří jste přišli.

Starostka TJ Sokol Brno IV Petra Quittová

Jízda králů 1935, Miloš Holásek na hřišti Sokola, archiv V. Štěrby

budil do naprosto jiných společenských, ekonomických a politických podmínek, než byly v roce 1919 nebo 1945. Přesto Sokol Brno IV patří k těm černovickým společenským organizacím, které vytvářely občanskou sportovní a kulturní pospolitost, jež všem přinášela sport, kulturu, národní oporu a radost ze života. Cíle Sokola jsou i dnes společensky významné, a díky přetech-nizované a přeinformované době maximálně potřebné. Sokol Brno IV patří mezi nejstarší místní společenské organizace, a proto si jeho kulaté výročí zaslouží svou pozornost.

Pro účely zachycení historie tohoto významného černovického společenského uskupení vydal Sokol Brno IV drobnou publikaci, z jejíhož obsahu zde uveřejňujeme ukázkou. Zájemci v ní najdou mnoho dnes již málo známých informací o dění v naší městské části.

Petr Kopečný, kronikář MČ Brno-Černovice

Výstava ke 100. výročí Sokola Brno IV

Černovické hody 2019

Letošní, již 26. ročník Černovických hodů proběhl tradičně v období prvního zářijového týdne. Pro chasu ale hodové přípravy začaly již na začátku prázdnin. Celé léto se stárky a stárči pravidelně scházeli, aby si nacvičili besedy, procvičili polku a valčík a potrénovali lidové písně. Celý hodový týden pak vrcholily přípravy, stárči odkorovávali a chystali májku a stárky uklízely, zdobily nádvoří bývalého kulturního domu, dnes Hostince Slunečnice, chystaly myrty, košíčky, karafy a šily hodové růže pro své stárky. Vše muselo být připraveno do čtvrtě odpoledne, kdy pro širokou veřejnost začíná hodové veselí, a to stavěním máje. Nazdobená májka se staví ručně, proto je vždy každá ruka navíc užitečnou pomocí. Usazení májky je okamžikem, od kdy je třeba ji poctivě hlídat, a tak se pro mnohé stárky stalo nádvoří a hasička na pár dnů přechodným bydlištěm.

Pátečního dopoledního zvaní se letos účastnilo 14 stárků a stárček, kteří na dvou povozech tažených koňmi a v doprovodu harmonikářky navštívili černovické školky, školy i firmy. Po tomto dopoledním programu nezbyvalo, než se rychle najíst, stárky musely převázat kroj a všichni se už rozutěct po Černovicích, aby pozvali místní na hody a páteční předhodová zábava mohla okolo půl osmé začít. Letos stárči kromě České besedy, kterou zatančili společně s krojovanými dětmi, předvedli Moravskou besedu, chybět nesměla ani oblíbená Strojcovská beseda, které se kromě krojovaných mohou účastnit i všichni přítomní a která je nejen v Černovicích oblíbenou částí programu. O půlnoci pak část stárků překvapila s vystoupením na písničky od skupina ABBA z muzikálu Mamma Mia. Zábava pak volně pokračovala až do pozdních nočních hodin, a to i přes drobný déšť.

Černovické stárky, uprostřed hlavní stárka Veronika Doubková

Černovický starosta L. Kotík předává hlavnímu stárkovi T. Hrabcovi hodové právo

Páteční zvaní na hody

Sobotní počasí nutilo k mnoha změnám, a to jak programových, tak i organizačních, po řadě návrhů bylo nakonec rozhodnuto pro „osekání“ programu a zachování místa konání. Kvůli dešti musel být zrušen tradiční průvod a předání hodového práva proběhlo pod stany na nádvoří bývalého kulturního domu. Návštěvníci tak byli ochuzeni o tradiční sólo hlavního páru s vedním radnice, přesto mohli vidět vystoupení chasy, krojovaných dětí spolu se stárky a černovických folklorních souborů Májkek, Májíček a Slováký krůžek. Nepřízeň počasí nás přinutila zvolit tzv. mokrou variantu, a tak se chasa bohužel odpolední zábavy účastnila dále již bez krojů. Ale ani sobotní návštěvníci nebyli ochuzeni o „půlnoční představení“, které proběhlo před ukončením venkovního programu, tedy již v šest hodin. Večerní program byl společně s cimbálovou muzikou přesunut do Hostince Slunečnice, přičemž stárči se i pro nedostatek prostor rozhodli setrvat venku, kde se spolu s některými návštěvníky bavili tančem a zpěvem.

Letošní lehce netradiční hody byly zakončeny hodovou mší. Myslím, že i přes nepřízeň počasí a dalších okolností se stárči snažili o vytvoření té správné hodové atmosféry, a díky svému nadšení, pili a i zodpovědnému nasazení se jim to povedlo.

Chtěla bych celé chase poděkovat, bez ní by se letos hody nepovedly. A hlavně jsou to oni, kdo dělají hody a tu pravou hodovou atmosféru.

Děkuji vám,

Veronika Doubková, hlavní stárka Černovických hodů 2019

Děti z černovického souboru lidových písní a tanců Májíček

Hody 2020

Chtěli byste i vy patřit do naší Černovické chasy? Rádi uvítáme nové tváře a posily, které rády tančí, zpívají a popijejí hodové víno. Kontaktujte nás na e-mailové adrese cernovickehody@email.cz.

Bára a Michal, hlavní pár Černovických hodů 2020

Den seniorů

Jako dárek k jejich dni připravila městská část pro seniory, k nimž se tentokrát mohla připojit i jejich vnoučata, tradiční pozvání na hladinu „brněnského moře“. Parník tradičně plul po celé délce údolní nádrže z Bystrce až do Veverské Bítýšky. Během plavby jsme se kochali nejen výhledem na hrad Veveří, ale také přírodou a krásnými zákoutími kolem přehrady. Krásný však byl i pohled na spokojené setkání různých generací na parníku, na němž pokaždé plují nové tváře a navazují se nová přátelství.

Černovický Senior Klub a Senior Point

Naš seniorský klub vedený městskou částí nabízí řadu volnočasových aktivit, ze kterých si vybere každý. V listopadu se tak černovičtí senioři mohou zúčastnit exkurze do jaderné elektrárny a pivovaru v Dukovanech, nebo se vydat na zámek Valeč.

Nově jsme zavedli cvičení pro seniory, které je zaměřeno na protáhnutí celého těla, a těšit se můžete na sérii přednášek s bohatou fotodokumentací z cest po světě z řad našich seniorů (Afghánistán, Cejlón, Indie, Nepál, Keňa, Austrálie, Egypt...). Nebude chybět návštěva adventních trhů, letos v Olomouci. A na vánoční čas jsme si pro seniory připravili překvapení v podobě zavedení tzv. adventních pondělků. Budeme nasávat vánoční atmosféru a vyrobíme si andělíčky, hvězdy z korálků, vánoční obálky, přání, vánočně laděné malované kameny a vlastnoručně si namalujeme svoji vlastní baňku.

Senior Klub se nachází v Sociálním domě a nabízí prostor pro setkání a popovídání si s přáteli každé pondělí od 10.00 do 12.00 a od 15.00 do 18.00 hodin nebo ve středu od 15.00 do 18.00 hodin.

Jana Fuchsová, koordinátorka klubu

Kontakt: Senior Klub (Senior Point) MČ Brno-Černovice, Charbulova 86, tel.: 722 933 066

Pasování prvňáčků na čtenáře

Ve středu 2. a 9. října 2019 se Knihovna Jiřího Mahena v Černovicích zaplnila našimi prvňáčky ze ZŠ Řehořova a Kneslova. Dostavili se ke každoroční slavnostní ceremonii pasování prvňáčků na čtenáře knih KJM Brno. Po seznámení se správným chováním ke knihám a dobrými čtenářskými návyky je pan starosta Ladislav Kotík pasoval na rytíře a ochránce písmenkového království. Radní MČ Brno-Černovice Jitka Silárszká předala každému z dětí krásnou knihu od Karla Čapka „Devatero pohádek“. V písmenkovém království nemohla chybět ani princezna, která děti obdarovala malým dárkem a na závěr přečetla příběh z Ferdy Mravence.

Ráda bych touto cestou vyjádřila velké poděkování za finanční příspěvek od MČ Brno-Černovice, ze kterého byly zakoupeny nové knihy pro naši čtenářskou obec.

Krásné podzimní dny s knihou od nás přeje,

Marta Šmejkalová

Podzimní akce na Sluníčku

Na podzimní sychravé dny jsme si pro vás na Helceletce připravili příjemné pohodové podvečery pro děti i dospělé. Naše **pobočka Sluníčko**, která pořádá mnoho zájmových kroužků pro děti na základní škole Kneslova, vás zve do svých prostor v Komárově na ulici Tuháčkova 39.

Sluníčko najdete přímo u zastávky autobusu č. 49 Černovická. Z Černovic jste u nás za cca 5 minut.

Rádi byste potěšili své blízké vlastnoručně napsaným přáním? Na workshopu „**Moderní kaligrafie**“ si osvojíte základy krasopisání a vánoční i narozeninová překvapení zvládnete levou zadní. Akce se koná **v pondělí 18. listopadu od 16.30 do 19.30 hodin.**

První adventní víkend se přibližuje mílovými kroky, udělejte si to doma krásné a zastavte se na Sluníčko na **dílnu výroby adventních věnců**. Kreativní vyrábění v příjemné předvánoční atmosféře vás čeká **v pátek 29. listopadu v čase od 17 do 20 hodin.**

Celý Dům dětí a mládeže vám v zastoupení pobočky Sluníčko přeje příjemné podzimní dny a těšíme se na viděnou na některé z chystaných akcí. Více informací a rezervaci míst na jednotlivé akce najdete na našem webu www.helceletka.cz/slunicko.

Kontakt: Marie Severová, telefon: 602 617 056, e-mail: slunicko@helceletka.cz

Nový školní rok v mateřince na Kneslově

Prázdniny utekly jako voda a my máme před sebou mnoho práce a úkolů, jak připravit děti na vstup do té „velké“ školy. Už od samého začátku nezahálíme a připravujeme dětem množství zážitků, aby je to ve školce bavilo a aby si z ní odnášely nové zkušenosti, vědomosti a pocit, že učení nebolí.

Naše mateřská škola měla velké štěstí, že se jí dostalo možnosti realizovat projekt „Živá školní zahrada“. A tak nám na školní zahradě vyrostl nový „stromový dům“ se skluzavkou a prolézačkami a na chodníčku, nazvaném „Bosou nohou“, si děti v teplých dnech užijí masáže chodidel. Přibylo nám několik rozměrných péstebních truhlíků, kde vznikají pod vedením p. učitelky pěkné záhonky se zeleninou, bylinkami a květinami, děti se učí sít, sázet, pěstovat a ve finále i poznávat chutě svých výpěstků – jahod, hrášku, ředkviček... Celá zahrada je osázená novými rostlinami a keříky, jsou vysázeny i mladé stromky, aby časem nahradily ty staré. V záhonech tu najdete domeček pro ježky, krmítko pro veverky, pítka a krmítka pro ptáčky a domečky pro hmyz. V době, kdy je na zahradě klid, během všech ročních období, můžeme z oken školky živě pozorovat živočichy – veverky, zajíce a mnoho druhů ptactva.

V Den otevřených dveří do zahrady přišlo velké množství rodičů, kteří ocenili, jakým způsobem školní zahrada nabývá na zajímavosti, a projevíli přesvědčení, že se tu děti určitě cítí dobře.

Vítáme podzim v MŠ Štolcova 21

Letní prázdniny u moře, na táborech, u babiček a na koupališti jsou již dávno pryč. Nově přichází děti po pár dnech zahodily stud a vrhly se s námi za novým dobrodružstvím. První společnou podzimní akci s trefným názvem „Barevné jednohubky“ jsme si moc užili. Počasí nám přálo a báječně jsme se pobavili díky vtipnému představení pana Dudka. Porota pak vybrala tři nejlepší jednohubkové variace. Jménem paní ředitelky a pedagogů vítězům ještě jednou gratulujeme a děkujeme všem za účast. Úspěch akce nás nakopl k pořádání dalších podobných akcí.

A co nás čeká v dalších měsících? Zatím to vypadá na krásné barevný podzim, tak využijeme naši krásnou školní zahradu, kterou budeme postupně měnit tak, aby příroda byla součástí našeho každodenního života. Už jste si mohli prohlédnout nový smyslový chodník, místo pro ohniště, ale tím rozhodně nekončíme!

Za kolektiv MŠ Bc. Denisa Majerová

Velké finále je tady! I letos dáme na vás

Staré Černovice mají šanci na obnovu zašlé hřbitovní kaple svatě Dobroslavy nacházející se nedaleko pískovny na okraji zahrádkářské kolonie. Projekt na její renovaci dostal zelenou v hlasování o peníze z participativního rozpočtu města Brna. Aby získal potřebné peníze, stačí hlasovat na stránkách www.damenavas.cz.

Novogotická stavba bez střechy, oken i omítek dnes již sotva připomíná unikát, kterým by mohla být. Slouží jako sklad stavebního materiálu a techniky. Projekt, který magistrátu předložil historik a genealog Robert Kepřt, však může místu vrátit nejen důstojnost, ale hlavně příběh o české svatě, který se nikde v její rodné zemi nevypráví.

„Obnovme původní novogotické stěny, vraťme ji sedlovou střechu a štít s křížem, a tím i ztracenou důstojnost! Vnitřní prostor doplníme alespoň prostým dřevěným oltářem i sochou svatě Dobroslavy (Eurosie/Orosie) v životní velikosti a novými interiérovými, případně i venkovními figurálními nástěnnými malbami se znaky Aragonie a Moravy,“ vyzývá předkladatel projektu Kepřt, a připomíná tak fakt, že Dobroslavu v 9. století vychovávali Přemyslovci Bořivoj a Ludmila, avšak byla provdána za španělského krále. Ten se ale jejího příjezdu do Aragonie nedočkal. Po cestě jeho nevěstu umučili Maurové jako odvetu za její „nepovolnost“.

Jak hlasování funguje?

Do finále třetího ročníku participativního rozpočtu Dáme na vás postoupilo 53 nápadů, které navrhli sami obyvatelé města Brna. O tom, které nápady budou vítězné, rozhodnete opět vy – Brňané! Hlasovat můžete v termínu **od 1. do 29. listopadu**. Každý občan Brna má k dispozici 5 hlasů kladných a 2 záporné, přičemž jednomu projektu může dát až 2 hlasy kladné a 1 hlas záporný. Vítěznými projekty budou ty, které získají nejvíce kladných hlasů a vejdou se v součtu do částky 35 milionů Kč, která byla pro letošní ročník vyčleněna. Hlasovat lze elektronicky na damenavas.brno.cz nebo pomocí full účtu na brnoid.cz. Jestli chcete hlasovat raději osobně, využijte některou z poboček Knihovny Jiřího Mahena nebo se za námi zastavte 13. listopadu mezi 10. a 18. hod. na ústřední pobočku KJM na Kobližné.

Na facebookové stránce **Dáme na vás** můžete zhlédnout videa všech finálových projektů a vybrat si své favority. Hlasujte! My dáme na vás!

Veřejné poděkování pro nového kuchaře pana Michala z místní vývařovny v Černovicích

Kdo se stravuje v místní jídelně, na ul. Charbulova, určitě poznal už asi půl roku „výraznou“ změnu uvařených pokrmů. K lepšímu.

Ano, všem se člověk „nezavděčí“. Určitě je zdravější konzumovat méně slaná a kořeněná jídla. Někomu se bude zdát takový pokrm „zajímavý“, ale kdo potřebuje „diету“, tak určitě preferuje nového pana kuchaře Michala a jeho pokrmy.

Jsem občasnou konzumentkou uvařených pokrmů, velmi spokojená i s úrovní příjemného a laskavého personálu.

Za to patří velké veřejné poděkování, které se ještě nikdy v periodiku Černoviny nezveřejnilo.

Dana Teinitzer a někteří strážníci

Jak vnímám zahradní hospodářství v Psychiatrické nemocnici Brno

Jedná se o nákladové středisko v rámci státní příspěvkové organizace ministerstva zdravotnictví, které má na starosti následující činnosti:

- údržba areálu Psychiatrické nemocnice Brno (PNB), s níž je spjata i péče o dřeviny včetně realizace kácení a výsadeb
- pěstování zeleniny a ovoce pro potřeby stravovacího provozu
- produkce květin k řezu pro potřeby aranžmá v rámci PNB
- ergoterapie pacientů.

Nejsme tedy zahradnictví v pravém slova smyslu, ale spíš středisko technických služeb areálu. V rámci činnosti zahradního hospodářství je denně v pracovní terapii zapojeno až 60 pacientů. Utužují si tak běžné pracovní návyky, které se jinak v průběhu dlouhodobé hospitalizace vytrácejí.

Areál nemocnice i park jsou denně otevřené a volně přístupné k procházkám. Návštěvník může zavítat i k nám do zahradního hospodářství ve všední dny od 10.30 do 12.00 a podle sezony zakoupit přebytek, tj. výpěstky, které neodeberou oddělení nemocnice, za poměrně výhodné ceny. Na jaře se prodává zeleninová sadba, v létě a na podzim plody z naší zahrady, v zimě kytice a aranžmá na základě objednávky.

Dříve bylo zahradní hospodářství v dost neutěšených podmínkách, dnes vás již přivítá z velké části opravený areál s udržovanými dřevinami a krásné, nově opravené zázemí. Pro zájemce ze škol a jiných organizací lze po domluvě uspořádat prohlídku, při níž vám prozradím, jak se ošetřují velké sto- a víceleté stromy, jak vypadá obnovený sad a repasované skleníky a mnoho dalšího.

Kontaktovat mne můžete na e-mailu: peiger@pnbrno.cz.

Ing. Václav Peiger, vedoucí zahrady PNB

inzerce

NABÍZÍME K PRODEJI

OBCHODNÍ PROSTORY

BRNO - ČERNOVICE, UL. TURGENĚVOVA 9, 11

Obchodní prostory v 1.NP do osobního vlastnictví s možností vlastního parkovacího stání, plocha prostor od 43 m² do 81 m²

Cena 40 100,- Kč/m² bez DPH

NOVÉ GARÁŽE

BRNO - ČERNOVICE, UL. TURGENĚVOVA 13

Samostatné garáže a parkovací místa do osobního vlastnictví včetně podílů na pozemcích pod parkovacím domem

Cena od 330 000,- Kč včetně DPH

NET Development   tel.: 603 333 999   www.netdevelopment.cz

Blahopřání ke krásnému jubileu

Třináctka je šťastným dnem pro paní **Boženu Hendrychovou**, která oslavila v pátek 13. září 90 let. Gratulujeme a přejeme jí hodně dalšího elánu, zdraví a radosti z vnoučat a pravnoučat. Za městskou část Brno-Černovice jí osobně popřál starosta Ladislav Kotík a místostarostka Šárka Korkešová.

Černovické klima svědčí ragby

V loňském roce jsme vás touto dobou informovali o tom, že v Černovicích zapustila kořínky Ragbyová akademie Brno, která se věnuje všestrannému rozvoji dětí a mládeže. Za uplynulý rok se díky podpoře rodičů, vedení městské části, SŠ Charbulova, základních škol Řehořova a Kneslova a zejména díky nadšení všech dětí podařilo položit základy rostoucí ragbyové komunity.

V současné době má RA Brno kolem padesáti registrovaných hráčů ve věku od 4 do 14 let, herní kategorie se rozšířily o U14 a také o velmi nadějný tým děvčat do patnácti let, které hrají sedmičkové ragby na turnajích po celé ČR.

Velkou radost máme z toho, že medailonek naší akademie mohli vidět všichni diváci přímých přenosů z mistrovství světa v ragby v České televizi. Pokud jste ho nestihli, můžete se na něj podívat zde: <http://www.maparagby.cz/kluby/ragbyova-akademie-brno>.

Soutěžní turnaje mladších kategorií ve své podzimní části ukázaly, jaký progres dosáhli hráči a hráčky RA Brno za rok pravidelných tréninků, neboť se na turnajích stále více herně prosazují. Pevně věříme, že pokud u tohoto sportu zůstanou, mají před sebou v ragbyovém světě skvělé sportovní i životní příležitosti.

Marek Vráblík, RA Brno

Investice do školství patří k mým prioritám

V září jsme se na radnici nenudili, jelikož v Černovicích právě probíhala realizace mnoha investičních akcí. Mezi ty největší patří dokončení projektu zvýšení kvality ve vzdělávání žáků, který je spolufinancován EU. ZŠ Řehořova se může pyšnit nově vybavenými učebnami s moderní technikou za necelých 9 mil. Kč. Tato akce byla časově velmi náročná, protože bylo nutné otevřít prostory již na začátku září. Ale nakonec se vše zvládlo i přes všechny nástrahy a problémy, které s tímto projektem souvisely. V době, kdy jsem převzala po nástupu do funkce tento projekt již v rozpracované fázi, bylo bohužel nutné provést v něm mnoho změn a úprav. Po celou dobu realizace se snažím osobní účastí koordinovat veškeré pracovní postupy, a předcházet tak nepříjemným

komplikacím, které se díky ne zcela dokonalé přípravě akce objevují.

V současné době se také intenzivně pracuje na přípravě celkem tří projektů, díky kterým se promění přírodní zahrady v MŠ Štolcova, MŠ Kneslova a ZŠ Řehořova. Velmi mě osobně těší aktivní přístup při přípravě ze strany vedení našich školských zařízení, včetně některých pedagogů. Postupná modernizace prostředí pro naše černovické děti je jednou z mých priorit.

Na ZŠ Kneslova se bude ještě letos investovat do školní kuchyně, a to nákupem potřebného konvektomatu. Na závěr bych ráda všem přítomným poděkovala za příjemnou atmosféru na akcích Černovické babí léto, Setkání na parníku, Pejskiáda a současně si vás všechny dovoluji pozvat na Svatomartinský košť a Rozsvícení vánočního stromu.

Mgr. Šárka Korkešová, místostarostka, zastupitelka za ANO

Ponese pískovna zlatá vejce?

Milí sousedé, dne 19. 12. 2018 jsem byl radou MČ jmenován jedním z jednatelů Pískovny Černovice, spol. s r.o., tedy společnosti, jejíž případný zisk je na základě rozhodnutí valné hromady alokovan přímo do rozpočtu naší městské části. Kromě barvy písku je i toto důvodem, proč mnozí nazývají pískovnu černovickým zlatem.

Hospodářský výsledek pískovny historicky tvoří zejména prodej písku a ukládka odpadů, jako je např. zemina, kamenivo či stavební odpady.

V posledních 4 letech probíhala masivní ukládka odpadů, která dosáhla v roce 2018 svého maxima, kdy ho bylo navezeno 442 644 t. Prodej písku ale stagnoval na úrovni cca 60 000 t ročně. Tato obchodní politika sice přinesla kýžený zisk, avšak způsobila problémy v rovnováze mezi ukládkou a těžbou písku. Laicky řečeno, pískovna se zavázela odpadem příliš rychle, aniž by byly administrativně řešeny dodatečné prostory k ukládce. Pokud bychom za stávajících podmínek pokračovali v navázce odpadů tímto tempem, pískovna by byla do 2 let zcela zavezena. Hrozil by bankrot a případné soudní spory související s nedokončenou sanací a rekultivací dobývacích prostorů pískovny. Ani zásoby písku by tak nebyly vytěženy, a tudíž by pískovna ztrácela výnosy i v tomto směru.

Proto jsme tuto obchodní strategii opustili a přijali následující opatření. Ceny za ukládku jsme výrazně zvýšili a nově navázali na množství odebraného písku. Obecně řečeno, kdo od nás odebírá více materiálu, a tím pomáhá tvořit prostor k další ukládce odpadů, ten má větší slevu na svou ukládku. Dále jsme již na po-

čátku roku zadali zpracování studií, které jsou zapotřebí k otvírce nových prostorů pro ukládku. Chceme se také soustředit na recyklaci odpadů, jejich další využití a prodej a již vyřizujeme nezbytná povolení pro tuto činnost.

Intenzivně se zabýváme také projekty souvisejícími se zvýšením poptávky po černovických píscích. Vyvinuli jsme proto nový zhutnitelný produkt vhodný do zásypů jako jsou například kanalizace, sítě a apod., který nazýváme Černovické fereto.

Pískovna vždy těžila ze své strategické polohy blízko centra Brna, a proto chceme v dohledné době nabídnout firmám i jiné druhy stavebních materiálů, především jednotlivé frakce lomového kamene, tedy šterků.

Říká se, že manažeři se vyjadřují v číslech, dovolte mi jich tedy několik. Předpokládám, že v roce 2019 uložíme cca 1/2 odpadů ve srovnání s rokem předchozím, tedy přibližně 225 000 t. Odbyt písku přesáhl již nyní rok 2018 a měl by se koncem roku 2019 pohybovat okolo 72 000 t. Celkové náklady budou jedny z nejnižších za posledních 20 let za předpokladu, že nedojde k většímu investičnímu nákupu technologie či zařízení. Zisk společnosti by se měl pohybovat na úrovni roku 2018. Výše zisku ale rozhodně není parametr, který bychom nyní a v následujících letech měli upřednostňovat. Rozhodující bude nalezení rovnováhy mezi množstvím ukládky a odbytem písku a dále rychlost otvírky nových prostorů pro ukládku. Velmi podstatné také bude, zda dokážeme zvýšit odbyt písku např. jeho praním či použitím jiné technologie.

Pokud se nám to podaří, máme vyhráno.

*Ing. Daniel Smrček,
zastupitel za Společně pro Černovice*

Sedmička – šťastné číslo

Říká se, že sedmička je šťastné číslo, a to se potvrdilo i v umístění naší zahrádkářské organizace ČSZ Černovice II na tradiční výstavě zahrádkářů při Českém zahrádkářském svazu ve městě Brně. Již v pořadí 15. ročník výstavy proběhl ve dnech 12.–14. 9. v prostorách starobrněnského pivovaru na Mendlově náměstí. Zúčastnili se jí nejen brněňští zahrádkáři, ale také ostatní zástupci z Jihomoravského kraje. Se svými výpěstky se představily taktéž spolky včelařů a vinařů. Účast

návštěvníků se každoročně zvyšuje. Výstavu zhlédlo přes 500 lidí. Černovice se neztratily a dokázaly, že v silné konkurenci vystavovatelů (74 organizací ČSZ v Brně) se mají čím pochlubit. Navzdory letošnímu velkému suchu s nedostatkem potřebné vláhy byla prezentace výpěstků zahrádkářů z Nových Černovic na zmiňované výstavě ohodnocena úspěšným 7. místem.

Děkuji celému výboru této organizace za úspěšnou reprezentaci zahrádkářských pěstitelů z Černovic a všem zahrádkářům přeji zdařilý závěr letošní zahrádkářské a pěstitelské sezony.

Jiří Vítek, člen územní rady ČSZ v Brně, zastupitel KSČM

Kruháč bude! Ale až příští rok...

Dlouho připravovaná a slibovaná rekonstrukce kruhového objezdu v Černovicích se reálně přibližila! Komise investiční RMB, jejíž jsem předsedou, projednala a doporučila ve čtvrtek 3. října 2019 Radě města Brna schválit výzvu k podání nabídek na akci „Rekonstrukce okružní křižovatky Charbulova–Řehořova–Hůskova–Štolcova“. Takže výběrové řízení je již vypsáno, a pokud ze zákonných důvodů nebude zadávací řízení zrušeno, mohl by vybraný zhotovitel stavbu zahájit někdy v únoru–březnu 2020. Předpokládaná hodnota zakázky, která bude financována ze schváleného rozpočtu města Brna, činí 17,5 milionu Kč bez DPH. Podle projektu, který je k nahlédnutí i na černovické radnici, bude do okružní křižovatky znovu zapojena i ulice Řehořova, jak tomu bylo i před desetiletími. Současně z křižovatky zmizí po dlouhé době i nevhledná dřevěná budova prodejny. Dojde tak ke zpřehlednění a hlavně zvětšení kruhového objezdu pro

velkokapacitní autobusy MHD, které do Černovic přivázejí a odvázejí studenty Střední školy, Charbulova 106.

Další finanční prostředky, které do Černovic „připlují“ z rozpočtu města Brna, budou sloužit k osvětlení dětského hřiště na ul. Krausova (za Albertem). Realizaci nových světelných míst provedou Technické sítě Brno, a. s.

Tyto investiční akce z rozpočtu města Brna přispějí ke zvýšení komfortu života v Černovicích. To je samo o sobě důkazem, že koalice ODS-KDU-ČSL-Piráti-ČSSD v Brně má nejenom smysl, ale také výsledky. Jsem rád, že k těmto užitečným, a mnohdy nutným krokům, můžu osobně přispět.

Ludvík Kadlec, zastupitel ODS

Nabitý podzim: Kratší blokové čištění, lístky na Kometu, úklid v domech a první změny na Turgeněvce

Milí sousedé, na podzim se nám toho sešlo opravdu hodně, tak půjdeme rovnou k věci.

Už jsem dříve psal o tom, že je hloupost, aby značky při blokovém čištění byly na delší dobu, než jak skutečně probíhá. Konečně jsme se domluvili s firmou, která úklid provádí, a od 5. listopadu je upravena doba čištění od 8.30 do 13.00 hodin.

Další věcí, která se podařila, je účast Černovic v projektu Království Komety, o kterém si můžete přečíst jinde v Černovinách. První lístky jsem předal vítězi soutěže před pár týdny a Kometu zrovna prohrála 7:0. Naši premiéru to tak trochu pokazilo, ale jak znám Kometu, byla to výjimka.

Radost mám naopak z toho, že je konečně vidět, že Turgeněvka pro nás není zapomenutá část. Vyměnili jsme povrch ve vnitrobloku s obrovskými výmoly a vypadá to, že za chvíli se přiblíží i slibovaný sad. Ale to nechci zakřiknout, tak držte palce.

A teď už jen telegraficky: Tradiční Gulášfest se opět vydařil, guláše byly výborné. Vyhráli Kapaničáři, kteří přijeli do Černovic až z Bojkovic na Slovákku. Skvělá věc je, že výtěžek z Gulášfestu jsme mohli předat pro potřeby malého Filípka.

V poslední době řada nájemníků upozornila na nedostatečný úklid v bytových domech. Reagovali jsme rychle a v úklidové firmě došlo k personálním změnám. Chci vás poprosit, abyste v případě nedostatků kontaktovali bytový odbor. Platíte si nájem a musí to být v pořádku.

P.S.: 23. listopadu se těším na shledání na Kateřinské zábavě, kterou s KDU-ČSL pořádáme již několik let.

Jiří Hasoň, místopředseda, zastupitel za KDU-ČSL

Na penězích záleží, aneb Kde jsou?

V minulých Černovinách jsme si mohli společně poplakat nad článkem pana starosty o černovickém hospodaření. Pan starosta byl do své funkce zvolen 13. 12. 2018 a od toho dne je i odpovědným za rozpočet naší městské části. Hned na prvním letošním zastupitelstvu v lednu 2019 si současná koalice odhlasovala výrazné rozpočtové opatření, kterým změnila příjmovou stránku rozpočtu a přeskupila výdajové položky.

Rozpočet na rok 2019 byl minulou koalici sestaven jako vyrovnaný, stejně jako v předcházejících letech. Vždy jsme například dbali na co možná maximální využití dostupných dotačních titulů či transferů z rozpočtu města Brna a každá z akcí, která byla realizována, musela mít předem finanční krytí. Z hlediska procesu přípravy rozpočtu na letošní rok je také třeba konstatovat, že peněz na účetech městské části byl dostatek. Také žádná z proběhlých kontrol, ať už vnitřní nebo vnější audit, žádné pochybení při přípravě rozpočtů v uplynulém období neoznala. Nevím tedy, na jaký dokument se pan starosta ve svém článku odvolává. Samotný rozpočet na rok 2019 byl sestaven

korektně a v souladu se zásadou řádného hospodáře.

Ještě se vrátím k rozpočtovému opatření z ledna letošního roku a ke zmíněnému článku pana starosty, podle kterého chce rozpočet stabilizovat a investovat do toho, „co Černovice potřebují“. Je mi líto, že některé již připravované akce byly tímto rozpočtovým opatřením de facto zrušeny (např. některé investice do škol a školek), finanční prostředky z bytového fondu byly odkloněny do hlavního rozpočtu a na tradiční záležitosti, které byly dříve plně financovány radnicí, se našly jen omezené finance. Ne vždy to nové přinese lepší výsledky. Někdy tradiční a odzkoušený přístup k řešení je daleko efektivnější.

*Ing. Mirka Wildmannová, Ph.D., MBA
zastupitelka za ČSSD*

Jak se žije v Černovicích

Přestože už nepůsobím v nejužším vedení, stále je téma toho, jak se mně a hlavně Vám, žije u nás v Černovicích. A chci, aby se nám tady žilo dobře. Poslední měsíce mám pocit, že veškerá energie se investuje do organizace akcí. Ale o tom to přece není. Pro mě je to především o chodu obce – čistotě, zeleni, stavebních akcích, návrzích a plánech. Od změny na radnici uplynulo 11 měsíců. Nevím jak Vy, ale já moc spokojená nejsem. Připadá mi, že aktivity jsou nekoordinované a radnice žije pořád v chaosu, který jsem byla na začátku, při převzetí radnice ochotna tolerovat. Teď už ale ne. Nejsem podle rozdělení kompetentní schopna rozklíčovat, kdo řídí jakou oblast. Od občanů vím, že zápisy z rad nebo formulace usnesení často vyznívají jako nicneříkající formulace. Jako příklad uvedu vypsání, následné zrušení, opětovné vypsání, opětovné zrušení a překvapivě, opět vypsání výběrového řízení na

pořízení konvektomatu pro Soc. dům. 3x tam a zpět? To jako vážně? Takto chceme utrácet veřejné peníze?

Bohužel i hody, jejichž organizace šla v minulých letech za mnou, pro mě byly zklamáním. Je pravdou, že nám neprálo počasí, ale již páteční účast, kdy nepršelo, byla znatelně nižší. O zmoklé výstavce a nízké sobotní účasti ani nehovořím. Je mi to líto i lidsky, protože nácivky s dětmi mě stály spoustu času. A výčet nekončí. Před radnicí je už víc než 14 dní rozkopaný chodník a nic se tam neděje. Na Fb ÚMČ žádná informace. Zato pejskiádu minout nemůžete. Pokračovat můžu dál. Co ovocný sad na Turgeněvově za několik vyčleněných statisíců, vlastně milionu? V nedohlednu. A školky? Úplně stejná situace. Na MŠ Kneslova nějaké sondy a 1 objednávka na projekt a jinak se nesáhlo. Modernizace učeben v ZŠ Ř3 měla být dokončena podle vedení do konce prázdnin. A nic. Ptám se za Vás, zjišťuji a tlačím věci dopředu. Ozvěte se kdykoliv na tel. č. 725 490 271 nebo e-mail: petraquittova@seznam.cz.

Krásné podzimní dny, *Petra Quittová*

Doplňující informace vedení MČ k článkům zastupitelů

Reakce na článek paní zastupitelky M. Wildmannové

Rozpočet na rok 2019

Schválené příjmy rozpočtu na rok 2019 (schváleno v prosinci 2018) byly 50,6 milionu Kč, schválené výdaje 64,3 milionu Kč. Rozdíl 13,7 milionu Kč byl kryt částkou 2,9 milionu Kč z bytového odboru a plánovaná částka 10,8 milionu Kč měla být kryta ze zisků minulých let či smluvními přísliby. Na účtech MČ ale bylo k poslednímu prosinci pouze 3,7 milionu Kč. Tím pádem tedy **nebylo krytých více než 7 milionů Kč**, což je porušení §4, odst. 5 zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Reakce na článek paní zastupitelky P. Quittové

Výběrové řízení na konvektomat

Jednalo se o výběrové řízení na dodávku gastrozařízení do Sociálního domu (celkem 6 zařízení a přes 90 parametrů). Výběr byl opakován proto, aby byla zajištěna maximální transparentnost a ekonomická výhodnost. S opakováním výběrového řízení nebyly spojeny žádné další finanční náklady.

Rozkopaný chodník

V ulici Bolzanově se připravuje kontejnerové stání. Byly dokončeny přípravné práce, v průběhu listopadu bude stání dokončeno. Informovat veřejnost plánujeme po dokončení prací.

Školy

MŠ Kneslova – byl proveden inženýrskogeologický průzkum a zpracována projektová dokumentace, která bude použita pro detailní prováděcí projekt. Ten bude zadán do konce roku 2019.

Modernizace odborných učeben na ZŠ Řehořova – v průběhu realizace došlo vzhledem k zjištěným nedostatkům a nejasnostem projektu ke změnám v rozsahu díla. Projekt byl i přesto zrealizován v termínech podle specifikace výzvy IROP.

Sad na ulici Turgeněvova

V dubnu 2019 byla vybrána projekční kancelář Atelier Fontes a začala příprava projektu. V červnu 2019 proběhla debata s veřejností. V období červenec až září 2019 MČ získala vyjádření dotčených orgánů v rekordním čase (např. vyjádření z odboru územního plánování a rozvoje Statutárního města Brna obvykle trvá cca 9 měsíců). V září 2019 proběhla domluva podmínek výsadby se

spolkem pro ekologickou výchovu a ochranu přírody Rezekvítek. V říjnu 2019 proběhlo předání projektu k územnímu rozhodnutí a současně ke geodetickému vytyčení plochy budoucího sadu, bylo komunikováno se zemědělcem ohledně způsobu obdělávání pole v minulosti apod. Jakmile se podaří získat zbylé potřebné dokumenty, dojde v nejbližším možném termínu k sadbě.

Ing. Ladislav Kotík, starosta

inzerce

WELLNESS CENTRUM
4COMFORT

Saunový svět	Fitness
Bazén se slanou vodou	Manikúra
Saunové ceremoniály	Pedikúra
Privátní whirlpool	Kosmetika
Soukromá spa	Solárium
Soukromá sauna	Lymfodrenáž
Masáže	Zábaly

Fryčajova 29
BRNO-OBŘANY
+420 734 156 340
PO-NE 9 - 22hod.
www.4comfort.cz

Inzerce

- **MALBY 14 Kč/m²**, nátěry dveří 350 Kč/kus, radiátorů, oken, střeš, plotů aj. **TAPETOVÁNÍ, ZEDNICKÉ PRÁCE – ČERNOVICE** a okolí. Platba hotově = **SLEVA – 250 Kč**. Telefon: 547 225 340, mobil: 606 469 316, www.malibrno-horak.cz
- **NÁHRADNÍ MANŽEL** pro váš DŮM, BYT, ZAHRADU. Nahradíme vám manžela – provedeme veškeré domácí práce, na které nemá čas. Tel.: 602 791 345, e-mail: josefweiter@email.cz
- **VODOINSTALO PRÁCE** – úsporné WC nádrže Geberit, vany a sprchové kouty Ravak, pákové baterie, el. ohřivače, připojení pračky, myčky. Rekonstrukce koupelen. Tel.: 602 791 345, e-mail: josefweiter@email.cz
- **Opravím počítač / seřídím**. P.Beller@seznam.cz. Tel. 776 187 490
- **Rekonstrukce bytových jader, koupelen a topení**. Poradenství, návrh, realizace na klíč. Tel.: 513 034 551, mobil: 704 458 187, e-mail: info@tzbcentrum.cz, www.tzbcentrum.cz
- **Hledáme pracovníky** na pozici vrátný, strážný, recepční na HPP – zkrácený úvazek. Místo je vhodné pro osoby s OZP. Nástup podle dohody. PPH spol.s.r.o. Tel.: 602 595 682
- **Paní na běžný úklid** malé garsonky ve St. Černovicích hledá starší pán – vozičkář. Odměna 150 Kč za hodinu. Tel.: 603 376 001
- **Přijmeme na HPP vyučenou kuchařku** do školní jídelny v Brně-Komárově. Bližší informace na čísle: 739 021 084.
- **Knihkupectví Ryšavý**, Táborská 30, www.ryšavý.cz, tel.: 775 368 748, PO–PÁ: 14–18 hod.. Květ: Brno v roce 2019, Flodrová: Brno aneb trocha povídání..., dětské knihy, slevy.
- **Koupím garáž**, zn. spěchá, tel.: 724 660 692.
- **Koupím menší byt 1+kk nebo 2+kkv Brně**. Hotovost. Tel.: 739 586 722
- **Mladá rodina koupí byt 3+1 a větší**. Cenu respektujeme. Prosím, nabídněte! Tel.: 602 185 147
- **Hledáme chalupu nebo chatu** k odpočinku do 50 km od Brna. Tel.: 602 102 038
- **Vyměním OB 2+1** na ul. Blatouchová za větší byt 3+1 nebo 4+1 v Černovicích. E-mail: lenulinkapa@seznam.cz, tel.: 730 978 617.
- **Vyměním OB 2+1** na ul. Kneslova, kompletně zrekonstruovaný (nová kuch. linka vč. spotřebičů, zděné jádro, nové bezpečnostní vchodové dveře) za větší 3+1 nebo 4+1 v Černovicích. Nabídněte. Tel.: 775 123 834
- **Vyměním OB 1+1** po celkové rekonstrukci, 3. patro, nízký nájem, smlouva na dobu neurčitou za větší (2+1, 3+1 nebo 3+kk) také v Černovicích. Tel.: 773 054 381, e-mail: smejkalova.m@seznam.cz.

- **Vyměním OB 2+KK** po rekonstrukci (bezbariérový), 6. patro s výtahem, ulice Krausova, za větší 3+1 nebo 2+1 v Černovicích. Tel.: 778 081 833
- **Hledám byt v Brně** – stav nezáleží. Investice. Tel.: 604 126 970

Datum	Čas	Název akce	Pořadatel	Místo
12. 11.	16.00	Svatomartinský košt	MČ	park Řehořova
12. 11.	17.00	Rej světlušek	TJ Sokol Brno IV	sraz před ZŠ Řehořova
13. 11.	15.30	Cvičení pro seniory	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
17. 11.	17.00	Sametové svícení	Černovické sdružení	park Řehořova
18. 11.	16.00	1. adventní pondělí: Tvoříme vánoční obálky a přání	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
20. 11.	15.30	Cvičení pro seniory	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
19. 11.	18.30	Cestovatelský večer: Apulie a Kampánie	Černovické sdružení	Psychiatrická nemocnice, Húskova 2 přednáškový sál nad lékárnou
23. 11.	17.00	45. narozeniny SPLT Májek	souboru lidových písní a tanců Májek	Divadlo Radost, Bratislavská 32
23. 11.	20.00	Kateřinská zábava	KDU-ČSL	Hostinec Slunečnice, Famérovo nám. 17
25. 11.	16.00	2. adventní pondělí: Malování kamenů	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
27. 11.	15.30	Cvičení pro seniory	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
30. 11.	9.30	Divadlo Plyšového Medvídka: Jak vypadá Ježíšek?	MČ	Kulturní dům U Lípy, Charbulova 3
30. 11.	14.00	Zavírání řeky Svitavy	Černovické sdružení	Černovické nábřeží
2. 12.	16.00	Rozsvícení vánočního stromu	MČ	park Řehořova
4. 12.	15.00	Mikulášské posezení	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
5. 12.	16.30	Černovický Mikuláš	Černovické sdružení	SŠ Charbulova 106
7. 12.	9.00	Mikulášský jarmark	Černovické sdružení	park Řehořova
9. 12.	16.00	3. adventní pondělí: Tvoříme andělíčky a hvězdy z korálků	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
11. 12.	9.00	Adventní trhy Olomouc	MČ, Senior Klub	odjezd od SŠ Charbulova
11. 12.	18.00	Česko zpívá koledy	Sokol Brno IV	park Řehořova
12. 12.	17.00	8. zasedání Zastupitelstva MČ Brno-Černovice	MČ	Sociální dům, Charbulova 86
16. 12.	16.00	4. adventní pondělí „Malujeme vánoční baňky“	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86
18. 12.	15.30	Cvičení pro seniory	MČ, Senior Klub	Senior Klub, Charbulova 86

Více informací naleznete na www.brno-cernovice.cz/akce

ČERNOVIC KÉ STŘÍPKY

17. 8. Během dne se uskutečnil festival na nábřeží Překročme řeku. Většina akcí sice proběhla na západním břehu Svitavy, ale akce zajišťovali dobrovolníci z Černovického sdružení a také černovičtí hasiči. Některé programy proběhly v korytě řeky, které je již součástí Černovic, např. závod plastových kačenek, neckiáda či divadelní představení. Na Černovickém nábřeží se také uskutečnilo nejvíce z celého festivalu kolem řeky Svitavy od Bílovic až po Holásky ve spolupráci se spolkem Brněnská nábřeží.
19. 8. Na ulici Krausově bylo zahájeno zateplování prodejny Albert.
21. 8. 50. výročí protirežimních demonstrací v roce 1969 v Brně. Při zásahu proti demonstrujícím byl tehdy střelbou také zraněn Miroslav Vykoupil ze Spáčilovy ulice.
22. 8. 100. výročí narození Miroslava Liškutina, za války příslušníka britské RAF, po válce občana Černovic z Hůskovy ulice, zástupce velitele brněnského letiště, hlavního instruktora rhodeského letectva a autora mnoha publikací o účasti Čechů v letecké bitvě o Velkou Británii.
23. 8. Na Řehořově ulici před školou začíná rekonstrukce přístupového chodníku po výkopových pracích, jež začaly počátkem prázdnin. ■ Probíhá rekonstrukce budovy na rohu Slámovy a Olomoucké ulice, někdejší restaurace u Frejů.
29. 8. Silniční provoz s koncem prázdnin zesiluje, o čemž svědčí stopy z vyšetřování dopravní nehody na Olomoucké ulici poblíž trolejbusové zastávky u železničního mostu. ■ 100 let se dožila Růžena Mazlová z Černovic.
31. 8. V lesoparku se odehrálo rozloučení s prázdninami pod názvem Černovické babí léto. ■ Vyšlo 4. číslo Černovin.
1. 9. Dopoledne došlo na Cornovově ulici poblíž prodejny Albert k incidentu, při němž zasahovala Policie ČR a záchranná služba.
2. 9. Začal školní rok. ■ Během dne napršelo neuvěřitelných 43 mm srážek.
4. 9. Dopoledne došlo k havárii vozidla TIR ve spodní části Táborské ulice, a z toho důvodu byla zastavena tramvajová doprava v ulici Olomoucké.
- 6.–8. 9. Černovické hody. Dobře připravený program narušil především sobotní dešť. Náhradní program se uskutečnil na nádvoří a uvnitř hostince Slunečnice. To, co ukrojilo počasí, přidali starci a další vystupující na kvalitě svého programu. Jejich vystoupení bylo přítomnými oceněno jako vynikající. Večer se konalo vystoupení cimbálové muziky.
10. 9. V předzahrádkách na ulici Bolzanově rozkvetly ocuny.
11. 9. V Černovickém šenku se uskutečnila beseda pořádaná MČ o stavu a perspektivách životního prostředí pod názvem Revitalizace zeleně ve Spodním sídlišti.
14. 9. Na Olomoucké ulici byla přerušena tramvajová doprava z důvodu oprav tramvajového svršku na mostě přes Svitavu a v přílehlé části Křenové ulice.
17. 9. Klub zdraví a vaření na Olomoucké ulici 43 uskutečnil v podvečer přednášku na téma Posílení imunity přírodní cestou. ■ Na hladině Svitavy poblíž firmy Linde Gas bylo v podvečer odehráno ekologické vyprávění pod názvem Malá vodnická pohádka, které uspořádalo Černovické sdružení.
19. 9. Deník Právo uvedl článek s názvem „Charbulka se dočká oprav“ týkající se rozvoje zdejší střední školy. Podle tohoto článku zde vyroste přístavba v hodnotě 110 mil. Kč. Práce zde budou trvat 3 až 4 roky. Podle článku zdejší střední škola tohoto typu je největší v České republice.
20. 9. Na západním břehu Svitavy na mnoha místech vyrůstají výhonky topolu osiky.
22. 9. Probíhá oprava severní strany železničního náspu podél ulice Ostravské, který tvoří hranici katastru Černovic.
23. 9. V 09.50 hod. skončilo léto a začal podzim.
24. 9. V Psychiatrické nemocnici se uskutečnil cestovatelský večer Černovického sdružení s tematikou poutního místa Santiago de Compostela. Přednášela Petra Ježová.
27. 9. Radnice varovala občany před krádežemi kol z předzahrádek sklepních prostor, jež se vyskytly v minulých dnech.
28. 9. V zahradě staré školy na Charbulově ulici se uskutečnil Svatováclavský jarmark a Gulášfest ve spolupráci MČ a Černovického sdružení. Přítomným hrála skupina Jazzy Cat, dopoledne vystoupilo divadélko pro děti. Přestože bylo pod mrakem a občas spadlo pár kapek, byla zde výborná atmosféra, překvapil skotský dudák a ukázalo se, že tamější bývalá školní zahrada je ideálním místem pro podobné akce.
29. 9. V areálu Sokola Brno IV se dopoledne uskutečnila slavnostní akademie ke 100. výročí založení zdejšího Sokola. Po úvodním slově starostky místního Sokola P. Quittové následovaly ukázky sletových skladeb, prohlídka sportovního areálu a závěrečné přátelské posezení se členy a přáteli zdejšího Sokola. Přítomen byl také dlouholetý člen Vladimír Šterba. Při této příležitosti vyšla drobná publikace.
30. 9. Na Zvěřinově ulici probíhají úpravy vozovky související s ukončením výkopových prací.
2. 10. Na několika místech na Štolcově ulici vykvetly podzemní krokusy.
5. 10. První přízemní mrazík, řidiči ráno škrabali skla u svých aut. ■ Památný den sokolstva připomínající rozsáhlou nacistickou zatýkáckou akci Sokolů v roce 1941. V Černovicích byl v této souvislosti tehdy zatčen Ladislav Řehoř.
6. 10. V kulturním domě U lípy, dopoledne vystoupilo Malé velké divadlo s pohádkou O princezně a vysavači v rámci cyklu Černovické divadlo, pořádaného MČ.
9. 10. 90. výročí narození herce Vladimíra Menšíka, který žil také v Černovicích a aktivně působil v místním Sokolu.
12. 10. Proběhl 2. ročník úspěšné Peskiády, pořádané MČ. Zúčastnilo se několik desítek pejsků.
15. 10. Uskutečnil se další cestovatelský večer Černovického sdružení. Tématem bylo Peru a přednášejícím Andrej Lúč.
24. 10. 2019 V Sociálním domě se uskutečnilo zasedání Zastupitelstva MČ Brno-Černovice.
28. 10. V dopoledních hodinách byla položena kytice na počest státního svátku u pomníku ve Starých Černovicích vedením radnice a některými z řad zastupitelů MČ. Dopoledne se konala tradiční Lampiónáda Černovického sdružení. Zúčastnilo se přes 400 návštěvníků.
3. 11. Páté představení pro děti z cyklu Černovické divadlo přijelo zahrát Divadlo Strom. Pohádka „Hrnečku, vař!“ byla opět vyprodána.

Redakční rada si vyhrazuje právo vybrané příspěvky podle potřeby zkrátit a stylisticky upravit, za věcnou správnost odpovídá autor. Vydavatel není zodpovědný za obsah, kvalitu a pravdivost inzerátů a reklam a za případné jimi způsobené škody. Nevyžádané příspěvky se nevracejí a nejsou archivovány. Autorem článků bez podpisu je redakční rada Černovin.

Černoviny

Periodický tisk územního samosprávného celku. Zpravodaj MČ Brno-Černovice, Bolzanova 763/1, 618 00 Brno, IČ 44992785. • Náklad 4 000 výtisků • Určeno k bezplatné distribuci • Komise tisková a informační: předseda – Mgr. František Černín, místopředsedkyně – Bc. Silvie Zeinerová Sanža, členové – Boleslav Březovský, DiS., Jana Fuchsová, Alena Matušková, Mgr. Jakub Ostrý, Ing. Jana Šilarová, zapisovatelka – Bc. Barbora Šoptíková, e-mail: černoviny@cernovice.brno.cz, Bolzanova 1, 618 00 Brno, tel.: 548 129 823 • Autoři fotografií v tomto čísle: archiv autorů, pokud není uvedeno jinak • Sazba a tisk: SAMAB PRESS GROUP, a. s., Cyrilská 14, 602 00 Brno, tel./fax: 543 210 364, e-mail: tiskarna@samab.cz, www.samab.cz • MK ČR E 14643 • Uzávěrka příštího čísla Černovin (6/2019): 28. listopadu 2019